

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 113/24

Luxemburg, 17 juli 2024

Arresten van het Gerecht in de zaken T-689/21 | Auken e.a./Commissie en T-761/21 | Courtois e.a./Commissie

De Commissie heeft het publiek onvoldoende toegang gegeven tot de overeenkomsten voor de aankoop van COVID-19-vaccins

Deze inbreuk betreft met name de bepalingen van deze overeenkomsten over de schadeloosstelling en de verklaringen van de leden die over de aankoop van de vaccins hebben onderhandeld dat er voor hen geen belangenconflict bestond.

In 2020 en 2021 heeft de Commissie overeenkomsten voor de aankoop van COVID-19-vaccins gesloten met een aantal farmaceutische ondernemingen: op korte termijn is ongeveer 2,7 miljard EUR vrijgemaakt om een grote bestelling te plaatsen voor meer dan een miljard vaccindoses.

In 2021 hebben leden van het Europees Parlement en een aantal particulieren op basis van de verordening inzake de toegang tot documenten¹ verzocht om toegang tot deze overeenkomsten en bepaalde daarmee verband houdende documenten om de voorwaarden ervan te begrijpen en zich ervan te vergewissen dat het openbaar belang werd beschermd.

Aangezien de Commissie slechts gedeeltelijk toegang heeft verleend tot deze documenten – door doorhalingen bevattende versies ervan online te plaatsen – hebben de betrokken leden van het Europees Parlement en een aantal particulieren vorderingen tot nietigverklaring ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie.

In zijn arresten heeft het Gerecht de twee beroepen **gedeeltelijk** toegewezen en de besluiten van de Commissie **nietig verklaard** voor zover zij onregelmatigheden bevatten.

Met betrekking tot de **bepalingen uit de overeenkomsten over de schadeloosstelling** van de farmaceutische ondernemingen door de lidstaten voor de eventuele schadevergoeding die de ondernemingen zouden moeten betalen in geval van een gebrek in hun vaccins, beklemtoont het Gerecht dat volgens richtlijn 85/374² de producent aansprakelijk is voor de schade die veroorzaakt wordt door een gebrek in zijn product, en dat die aansprakelijkheid niet ten aanzien van de gelaedeerde kan worden uitgesloten of beperkt bij overeenkomst. Het Gerecht merkt niettemin op dat niets in richtlijn 85/374 een derde verbiedt om de schadevergoeding terug te betalen die een producent heeft betaald wegens een gebrek in zijn product. Het herinnert eraan dat de reden waarom de bepalingen over schadeloosstelling in de overeenkomsten zijn opgenomen³ – namelijk het compenseren van de risico's die de farmaceutische ondernemingen liepen door de kortere ontwikkelingstijd van de vaccins – was erkend door de lidstaten⁴ en tot het publieke domein behoorde. Het constateert dat de Commissie niet heeft aangetoond dat een ruimere toegang tot die bepalingen de commerciële belangen van die ondernemingen daadwerkelijk zou schaden. De Commissie heeft evenmin voldoende uitgelegd in welke zin openbaarmaking van de gehanteerde definities van de begrippen „opzettelijke fout” en „alle redelijkerwijs mogelijke inspanningen” in bepaalde overeenkomsten en tot de **bepalingen in die overeenkomsten over schenkingen en doorverkoop**, die commerciële belangen concreet en daadwerkelijk kon schaden.

Wat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen betreft, waarop de Commissie zich heeft beroepen om gedeeltelijk toegang te weigeren tot de verklaringen van de leden van het team dat belast was met de onderhandelingen voor de aankoop van vaccins dat er voor hen geen sprake was van een belangenconflict, is het Gerecht van oordeel dat de betrokken particulieren naar behoren hebben aangetoond dat **openbaarmaking van de persoonsgegevens van die leden een specifiek doel van openbaar belang diende**. Zij hadden immers enkel

aan de hand van de namen, voornamen en professionele of institutionele rol kunnen nagaan of er voor die leden een belangenconflict was. Bovendien heeft de Commissie **onvoldoende rekening gehouden met alle relevante omstandigheden om de in het geding zijnde belangen**, betreffende enerzijds de vraag of er geen belangenconflict was en anderzijds het gevaar dat inbreuk werd gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen, **naar behoren tegen elkaar te kunnen afwegen**.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

NOTA BENE: Tegen de beslissing van het Gerecht kan binnen een termijn van twee maanden en tien dagen vanaf de betekening ervan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld bij het Hof.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.

De volledige tekst en, indien van toepassing, de samenvatting van de arresten ([T-689/21](#) en [T-761/21](#)) zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎(+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via [Europe by Satellite](#)" ☎(+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ [Verordening \(EG\) nr. 1049/2001](#) van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

² [Richtlijn 85/374/EEG](#) van de Raad van 25 juli 1985 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de aansprakelijkheid voor producten met gebreken.

³ Mededeling van de Commissie van 17 juni 2020 „Strategie van de Europese Unie voor COVID-19-vaccins” [COM(2020) 245 final].

⁴ Artikel 6, derde alinea, van de overeenkomst van 16 juni 2020 inzake de aankoop van COVID-19-vaccins tussen de Commissie en de lidstaten, die op 7 september 2020 is gepubliceerd op de website van de Commissie.